

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол № засідання педагогічної ради

Ліцею №10 м. Ковеля

від 29. 08.2024 року

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ 7 КЛАСУ**

укладена на основі модельної навчальної програми «Українська література. 7 - 9класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.), «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883).

ЗМІСТ

I. Пояснювальна записка

Нормативно-правова база, на основі якої укладено програму

Мета і завдання курсу

II. Основна частина (зміст навчального предмета, очікувані результати, види навчальної діяльності учнів)

Вступ – 1 год.

ПСЕННА ЛІРИКА – 7 год.

ІСТОРИЧНЕ МИНУЛЕ УКРАЇНИ - 10 год.

МИ – УКРАЇНЦІ! - 4 год.

УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО ЗА I СЕМЕСТР - 2 год.

ХАРАКТЕР І ДОЛЯ ЛЮДИНИ - 6 год.

КРАСА ЛЮДСЬКИХ ВЗАЄМИН - 6 год.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ДЕТЕКТИВ - 6 год.

ПРИГОДИ І ГУМОР - 6 год.

ФАНТАСТИЧНІ ПРИГОДИ ТА ФЕНТЕЗІ - 6 год.

УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО ЗА II СЕМЕСТР - 2 год.

Узагальнення й систематизація вивченого – 6 год.

Діагностичні роботи – 6 год.

Література рідного краю – 2 год.

Позакласне читання – 4 год.

Виразне читання – 2 год.

Розвитки мовлення – 4 год.

Для вивчення напам'ять.

III. Список використаних джерел

І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Нормативно-правова база, на основі якої укладено програму.

Навчальну програму укладено відповідно до норм:

- Закону України «Про повну загальну середню освіту» (2020),
- вимог Державного стандарту базової середньої освіти (2020);
- Типової освітньої програми (2021);
- модельної навчальної програми «Українська література. 7 - 9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.), «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883);

Навчальна програма є основою для календарно-тематичного та поурочного планування, у якому вчитель самостійно, враховуючи запропоновану кількість годин на вивчення тем у межах розділу, розподіляє години на вивчення художніх творів і види навчальної діяльності, планує види роботи, спрямовані на опанування змісту матеріалу та формування вмінь і навичок учнів, опрацювання різних рубрик програми.

Це дасть вчителю творчо і вільно підійти до реалізації програми, врахувати інтереси і рівень підготовки учнів, конкретні умови викладання.

Мета навчання української літератури в 7 класі – розвиток компетентних учнів-читачів та учениць-читачок, здатних до творчої самореалізації в сучасному цифровому суспільстві, виховання національно свідомих громадян України, формування патріотизму, гуманістичного світогляду, національних і загальнолюдських цінностей на прикладі високохудожніх надбань класичної та сучасної української літератури.

Відповідно до мети визначено **завдання** навчання української літератури в 7 класі:

- ознайомлення учнів/учениць із високохудожніми творами класичної та сучасної української літератури різних родів, жанрів, мистецьких напрямів і течій;
- розвиток художнього сприймання навколишнього світу;
- формування вмінь аналізувати та інтерпретувати художні твори з урахуванням їх жанрової специфіки, історичного, соціокультурного, мистецького контексту та світоглядної позиції письменника/письменниці; оволодіння теоретико-літературними поняттями для цілісного осмислення художніх творів;
- поглиблення вмінь самостійної дослідницької діяльності;
- розвиток творчих здібностей, усного й писемного мовлення;
- удосконалення навичок виразного читання; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду та естетичних смаків; підвищення рівня загальної культури учнів/учениць.

Курс української літератури для 7 класу побудовано як логічно обґрунтоване продовження вивчення художніх творів за тематично-жанровим принципом із дотриманням хронологічної послідовності щодо презентації письменницьких персоналій у межах тематичного розділу. Опрацювання навчального матеріалу із його поступовим ускладненням на основі ідейно-тематичних і жанрових зв'язків зумовлене віковими особливостями художнього сприймання семикласниками/семикласницями.

Рекомендований зміст модельної навчальної програми для 7 класу включає художні твори про історичне минуле України, українську ідентичність, на воєнну тематику, про формування характеру та життєві випробування особистості. Також представлено твори, що викликають жвавий читацький і пізнавальний інтерес у семикласників/семикласниць. Їх цікавлять детективні, пригодницькі та фантастичні твори, а також твори про розкриття підліткових тем, зокрема взаємин із ровесниками й людьми старшого покоління, пригоди, фантастика, перше кохання тощо. Такі тексти також запропоновано модельною навчальною програмою.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА (ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ, ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ).

Діагностичні (контрольні) роботи – 6 год.

Розвиток мовлення – 4 год. (I сем. у+п, II сем. у+п)

Виразне читання – 2 год.

Позакласне читання – 4 год.

Література рідного краю – 2 год.

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором учителя)	К-сть годин
I семестр			
Вступ			1
Свідомо слухає навчальну інформацію про художній твір як явище мистецтва, функції мистецтва; [9 МОВ 1.1.1] вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [9 МОВ 1.1.2-1] розуміє та відтворює зміст інформації про художній твір як явище мистецтва, функції мистецтва, теоретико-літературні поняття (літературний твір, автор, читач; роди та жанри літератури, тема, ідея мотив, конфлікт і композиція художнього твору) на прикладі прочитаних літературних творів і творів інших видів мистецтва; [9 МОВ 1.1.2-2] формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4] аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом; [9 МОВ 1.4.5-1] робить висновки на основі аналізу та інтерпретації прочитаних художніх творів; [9 МОВ 2.2.7]	Художній твір як явище мистецтва. Функції мистецтва. Текстуально вивчені в 6 класі та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори. ТЛ: літературний твір, автор, читач; роди та жанри літератури, тема, ідея мотив, конфлікт і композиція художнього твору (повторення та поглиблення). МК: образотворче мистецтво – О. Богомазов «Портрет дівчинки, яка читає книжку (Дочка художника)», О. Шовкуненко «Весняний ранок». ПЧ: самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.	Асоціативна-хмаринка щодо художнього твору як явища мистецтва (слова-асоціації, характерні ознаки). Створення ментальної мапи «Основні роди й жанри літератури». Дискусія через проблемне запитання «Якими повинні бути сучасні читачі/читачки?»	

висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними художніми творами; [9 МОВ 2.3.2-1]. представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту; [9 МОВ 2.6.1-2] виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи та узагальнюючи різні погляди та ідеї. [9 МОВ 3.1.2-3]			
ПІСЕННА ЛІРИКА			
Свідомо слухає соціально-побутові пісні та навчальну інформацію про їх різновиди; [9 МОВ 1.1.1]; відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу; [9 МОВ 1.1.2-1] формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми; [9 МОВ 1.1.2-4] визначає мотив, порушені в художніх творах проблеми; [9 МОВ 1.4.1] читає виразно народнопісенну лірику; [9 МОВ 2.1.1-1] сприймає тексти	Народнопісенна лірика. Народні соціально-побутові пісні, їх різновиди (огляд). <i>Народні козацькі пісні «Ой на горі та й жєнци жєнуть», «Ой у лузі та ще й при березі...».</i> Відображення в народних піснях життя й побуту козаків, їхньої героїчної вдачі. Поєднання громадянських і родинних мотивів, емоційна наснаженість, художня образність фольклорних творів. ТЛ: народнопісенна лірика, соціально- побутові пісні та їх види, художній паралелізм, постійний епітет. МК: музика – народні пісні	Виразне читання соціально-побутових пісень. Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи. Створення медіаконтенту (відео інтерпретації авторського читання чи співу народних пісень у стилі сучасних запитів соціальних мереж). Сенкан або діаманта. Прослуховування записів соціально- побутових пісень з	7

соціально-побутових пісень відповідно до особливостей національної культури; [9 МОВ 2.1.3] інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу соціально-побутових пісень; [9 МОВ 2.2.7-1] коментує власні почуття під час читання різновидів соціально-побутових пісень, аналізує вплив художніх виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття народнопісенної лірики; [9 МОВ 2.3.2-1] пояснює естетичну та мистецьку цінність прочитаних творів у культурно-історичному контексті; [9 МОВ 2.3.3] використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт; [9 МОВ 2.7.2-1] виконує різні ролі у	«Ой, на горі, та й жєнці жнуть», М. Лисенко «Запорізький марш», Є. Адамцевич «Запорізький марш» (обробка та оркестровка В. Гуцала), Б. Школовий «Українська сюїта», «Їхав Козак на війноньку» (слова – народні, музика і виконання – рок-гурт «Гайдамаки»); образотворче мистецтво – І. Рєпін «Запорожці пишуть листа турецькому султану», С. Васильківський «Запорожець», «Козак в степу», А. Куцаченко «У плавнях», О. Поляков «Запорожці в плавнях», «Бій запорозьких чайок із турецькими галерами». Народні чумацькі пісні «Ой ішов чумак з Дону», «Ой горе тій чайці». Походження та самобутність пісень, зв'язок із українською історією. Драматизм у зображенні ситуацій мандрівного способу життя чумаків. Глибинний зміст символічного образу чайки-України. МК: музика – народна пісня «Ой ішов чумак з Дону» (слова – народні, музика і виконання – етногурт «ДахаБраха»), «Ой горе тій чайці» (слова – народні, музика та виконання – Д. Іващенко); образотворче мистецтво – С. Васильківський «Чумацький Ромоданівський шлях», А. Куїнджі «Чумацький шлях у Маріуполі», І. Айвазовський «Чумаки», «Чумаки на відпочинку»,	вуст старожилів або сучасних музичних та відео інтерпретацій. Зустріч із фольклорними колективами краю.	
--	--	---	--

груповий онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] аналізує особливості мови народнопісенної лірики; [9 МОВ 4.1.2-1] удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]	«Обоз у степу». Народні наймитські, рекрутські, солдатські, жовнірські та стрілецькі пісні: «Ой матінко-вишня», «В суботу пізенько», «Ой хмариться, туманиться...». Відображення соціальних явищ життя в Україні в різні історичні періоди. Поетичні узагальнення в пісенній ліриці, її образний світ. МК: музика – народна пісня «Ой, матінко-вишня» (слова і музика народні, виконання – Ю. Вітранюк), М. Лисенко «Українська сюїта у формі старовинних танців на основі народних пісень»; образотворче мистецтво – М. Пимоненко «В похід. Проводи козака», І. Соколов «Проводи в рекрути».		
Свідомо слухає патріотичні пісні літературного походження та навчальний матеріал про героїчну боротьбу українських січових стрільців, УПА та сучасних поколінь українського народу за незалежність України; [9 МОВ 1.1.1] відповідає на запитання за змістом навчальної інформації; [9 МОВ 1.1.2-1] формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4] визначає мотив, порушені в художніх творах	Патріотичні пісні літературного походження. Відображення в піснях героїчної боротьби українських січових стрільців. Богдан Лепкий «Журавлі». Автобіографічна основа пісні. Її жанрові особливості. Поетичний символ долі українських емігрантів. Популярність пісні серед січових стрільців. Степан Чарнецький «Ой у лузі червона калина...». Стисло про письменника. Історія створення пісні-славня січових стрільців, її народнопісенна основа. Символічність образу калини, патріотичний	Прослуховування та перегляд сучасних музичних і відеоінтерпретацій патріотичних пісень літературного походження. Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення мотиву, особливостей композиції, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Парна або індивідуальна	

проблеми; [9 МОВ 1.4.1] застосовує різні види критичного читання патріотичних пісень літературного походження; [9 МОВ 2.1.1-1] співвідносить зміст патріотичних пісень літературного походження з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією їх автора; [9 МОВ 2.1.3-1] коментує та обґрунтовує актуальність порушених у сучасних патріотичних піснях літературного походження проблем із урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту; [9 МОВ 2.2.1-1] поєднує подану в різні способи інформацію про патріотичні пісні літературного походження у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5-1] розпізнає в текстах сучасних патріотичних пісень художні виражальні засоби, ознаки авторського стилю; [9 МОВ 2.2.6-2] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу текстів патріотичних пісень літературного походження; [9 МОВ 2.2.7-1] коментує власні почуття під час читання і враження від прочитаних	пафос пісні. Національна українська пісенна традиція в піснях літературного походження. Нова хвиля популярності пісні в ХХІ ст. ТЛ: пісні літературного походження (авторські пісні). МК: музика – «Чуєш брате мій. (Журавлі)» (слова – Б. Лепкий, музика – Л. Лепкий, виконання – К. Цісик, Д. Гнатюк, А. Солов'яненко, В. Жданкін), «Ой у лузі червона калина...» (слова – С. Чарнецький, музика – Г. Трух, виконання – А. Хливнюк); образотворче мистецтво – О. Шупляк «Хранителька», «Візьміть мене, лелеченьки, на свої крилята», Г. Черненко «Україна в наших серцях», О. Гайдамака «А ми тую червону калину підіймемо»; кіно – д/ф «Легіон. Хроніка Української Галицької Армії 1918– 1919» (режисер – Т. Химич), д/ф «Король України» (режисери – Г. Штадлер, Б. Кьольц). Пісенні твори про боротьбу УПА за незалежність України. Олесь Бабій «Зродились ми великої години...». Славень ОУН-УПА, його патріотичний пафос. Актуальність пісні в часи збройної боротьби українців за свою незалежність. ТЛ: пафос. Микола Матола «Мій друже Ковалю...». Історія	реалізація методу запитань Квінтіліана. Створення ілюстрацій до пісень. Метод «Малюємо вірш». Створення медіаконтенту (відеокаверів авторського читання чи співу пісень у стилі сучасних запитів соціальних мереж). Створення постеру, презентації на тему «Мій топ-лист сучасних українських пісень» або «Мотиви народних пісень у сучасному українському музичному просторі».	
---	--	---	--

текстів патріотичних пісень літературного походження, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту; [9 МОВ 2.3.2-1] обстоює власну думку про роль і місце патріотичних пісень літературного походження у культурно-історичному контексті; [9 МОВ 2.4.4-1] використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] створює власний текст (медіатекст) на основі вивченого навчального матеріалу; [9 МОВ 2.7.2] записує власне або чуже мовлення, використовуючи у разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок і засоби мовної виразності; [9 МОВ 3.1.1-] виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження; [9 МОВ 4.2.1] удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]	створення пісні. Змалювання звияти вояків УПА. Розкриття їхньої тяжкої боротьби в діалозі двох повстанців. МК: музика – українська повстанська пісня «Мій друже Ковалю...» (слова і музика – М. Матола), марш українських націоналістів «Зродились ми великої години...» (слова – О. Бабій, музика – О. Нижанківський, виконання –хорова капела «Дударик»); образотворче мистецтво – Н. Хасевич дереворити «Повстанці у наступі», «Слава Україні!», Н. Серветник «12 історій про УПА». Сучасні патріотичні пісні. Святослав Вакарчук «Квіти мінних зон», «Місто Марії». Розповідь про громадську діяльність фронтмена гурту «Океан Ельзи» та пісенну творчість патріотичного спрямування. «Квіти мінних зон». Звитяжні будні українських воїнів-захисників у творі. Уславлення в пісні їхньої мужності й героїзму у протистоянні з ворогом. «Місто Марії». Пісенний образ воїнів- азовців – мужніх захисників України. Зображення стійкості героїв у протистоянні з російськими загарбниками. ТЛ: віршовий ритм (повторення та поглиблення). МК: музика – «Квіти мінних зон» (слова, музика і виконання – С. Вакарчук), «Місто Марії» (слова, музика і виконання – С.		
--	--	--	--

	Вакарчук); образотворче мистецтво – Ю. Нагулко «Хризантема», А. Орлюнов «Ми є народ...».		
Діагностування (у різний спосіб) прогресу набуття учнями знань і компетентностей.			1
ІСТОРИЧНЕ МИНУЛЕ УКРАЇНИ			10
Свідомо слухає навчальну інформацію про художні твори історичної тематики та про їх авторів/авторку; [9 МОВ 1.1.1] відповідає на запитання за змістом почутого, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1] обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок із творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2] формулює уточнювальні запитання для розуміння навчального матеріалу та художніх текстів; [9 МОВ 1.1.2-4] переказує художній твір докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому або фрагментах; [9 МОВ 1.2.1-1] самостійно створює конспект до навчальної теми, дає характеристики персонажів літературних творів, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2-1] самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння художніх	Тарас Шевченко «Розрита могила». Розповідь про подорож поета Україною 1843 р. Осмислення трагічних для Батьківщини наслідків знецінення історичної пам'яті про її героїчне минуле. Метафоричний образ незнищенності українського народу. МК: образотворче мистецтво – О. Шупляк «Кобзар»; музика – «Світе тихий, краю милий («Розрита могила»)» (слова – Т. Шевченко, музика – М. Лисенко), музичний альбом «4: Шевченко» (слова – Т. Шевченко, музика і виконання – рок-гурт «Кому вниз»); кіно – д/ф «Кобзар. Історія однієї книги» (режисер – Т. Ткаченко, С. Сотниченко). Іван Франко «Захар Беркут» (скорочено). Розповідь про прозову творчість письменника, її багатогранність і тематичну розмаїтість. Історична основа повісті «Захар Беркут». Композиції твору. Основні сюжетні лінії. Ідейний зміст твору, його втілення в художніх образах. Групування персонажів. Особливості мови. ТЛ: епос як рід літератури	Виразне читання художніх творів (ланцюжком, вибіркове). Переказ прочитаного від імені одного героїв/героїнь твору. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї (проза), мотиву (поезія), особливостей композиції, сюжету (проза), жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Створення власних тестових завдань до твору. Групово взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet. Перегляд документальних фільмів про письменників. Перегляд фрагментів кіно, відео, створених на основі сюжетів художніх творів. Порівняння літературних творів та їх екранізації. Створення постерів/акаунтів у соціальних мережах/резюме про письменників/письменницю. Створення постеру, аканту в соціальних мережах від імені головних героїв/героїнь із використанням цитатних характеристик. Створення сучасного кодексу лицарської честі.	

творів, структуруючи інформацію; [9 МОВ 1.2.3-1] визначає тему, основну ідею, мотив, порушені в художніх творах проблеми; [9 МОВ 1.4.1] аналізує мовні особливості художнього твору; [9 МОВ 1.4.3-1] обґрунтовує зв'язок художніх творів із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач — текст — автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1] доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3] застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1- 1] ефективно використовує складники друкованого чи цифрового текстового джерела інформації для досягнення мети читання; [9 МОВ 2.1.2] співвідносить зміст художнього твору з історичним контекстом, світоглядною позицією автора; [9 МОВ 2.1.3-1] інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну,	(повторення та поглиблення), героїко-романтична історична повість. МК: образотворче мистецтво – І. Труш «Трембітарі», О. Шупляк «Захар та беркут», А. Куцаченко «За мотивами повісті Івана Франка «Захар Беркут»; музика – Б. Лятошинський «Золотий обруч» (опера); кіно – х/ф «Захар Беркут» (режисер – А. Сеїтаблаєв). Андрій Чайковський «За сестрою» (скорочено). Коротка довідка про письменника. Тема козацтва в його історичній прозі. Історія козацької родини в повісті «За сестрою». Пригоди головного героя як основа її композиції. Характеристика персонажів. Проблема морального вибору особистості. ТЛ: прийоми змалювання художнього образу в епічному творі. МК: образотворче мистецтво – С. Васильківський «Сторожа Запорозьких Вольностей», І. Рєпін «Козак в степу», «Атака запорожців у степу»; музика – «Войска запорожского воїн знаменитий» (слова – Г. Грабянка, музика – Д. Туптало, виконання – гурт «Хорея Козацька»), «Їхав козак містом» (слова і музика –	Написання есе на тему «Хто вони – лицарі сучасності?». Створення карти подорожі героя. Створення фанфіків (продовження історій вивчених творів). Перегляд фрагментів кіно, відео, створених на основі сюжетів художніх творів. Віртуальні екскурсії до літературно-меморіальних музеїв. Написання відгуків про переглянуті фільми. Написання власних епізодів лицарських турнірів та театральна інтерпретація.
--	--	---

числову тощо), у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів; [9 МОВ 2.2.7-1] характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1] коментує власні почуття під час читання художнього твору і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття художнього тексту; [9 МОВ 2.3.2-1] використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення; [9 МОВ 2.5.3-1] передає тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію; [9 МОВ 2.6.1] експериментує з художнім текстом за самотійно	народні, виконання – рок-гурт «Kozak System»).		
---	---	--	--

визначеним напрямом; [9 МОВ 2.7.1] створює на основі прочитаного власний або колективний медійний продукт; [9 МОВ 2.7.2-1] виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження; [9 МОВ 4.2.1] імпровізує з художнім текстом, обстоює свою позицію та право на самовираження; [9 МОВ 4.2.2-1] удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]			
Діагностування (у різний спосіб) прогресу набуття учнями знань і компетентностей. МИ – УКРАЇНЦІ!			
Свідомо слухає патріотичну лірику, сучасну поезію про війну та навчальну інформацію про життєпис і творчість поетів/поетес; [9 МОВ 1.1.1] обговорює актуальність патріотичної лірики та поезії про війну, зв'язок творів із творчістю митця/мисткині; [9 МОВ 1.1.2-2] формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4] визначає мотив, порушені в художніх творах	Василь Симоненко «Лебеді материнства». Нарис життя і творчості поета. Патріотичні почуття ліричного героя в основі поезії. Звернення до наступних поколінь українців. Засоби творення художнього образу в ліричному творі. ТЛ: жанри лірики, патріотична лірика; художні засоби мови (повторення та поглиблення). МК: образотворче мистецтво – М. Білас «Лебеді материнства», С. Боднар «Лебеді	Виразне читання поетичних творів, вивчення напам'ять. Мелодекламація поезії. Кадрування художнього твору. Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення мотиву, особливостей композиції, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Характеристика образу ліричного героя. Підготовка щоденника думок (цитата – коментар). Підготовка ілюстрацій, асоціативного куща, презентацій,	1 4

проблеми; [9 МОВ 1.4.1] аналізує жанри лірики; [9 МОВ 1.4.3-1] обґрунтовує зв'язок художніх творів із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читає – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1] логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду; [9 МОВ 1.6.1-1] доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3] застосовує різні види критичного читання поезії; [9 МОВ 2.1.1-1] інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5] розпізнає в ліричних творах зображувально-виражальні засоби; [9 МОВ 2.2.6-2] формулює логічні та	материнства»; музика – «Лебеді материнства» (слова – В. Симоненко, музика і виконання – «BandurbaND»). Сучасна українська поезія про війну. Мотиви поезії, образи, художня майстерність у вираженні почуттів і переживань (огляд). Олександр Ірванець «...З міста, що ракетами розтрито...». Наталія Мельниченко «Каміння». ТЛ: стопа, двоскладові віршові розміри: ямб, хорей (повторення та поглиблення), строфа, катрен і дистих. МК: образотворче мистецтво – О. Шупляк «Велика битва України з Мордором. 2022. (версія 2.0)», «Зло має бути знищене», Б. Куркуль «Світанок», М. Дьяченко серія патріотичних портретів «Хрещення вогнем», Ю. Шаповал «В цілковитій безпеці», «Together»; фотомистецтво – В. Ясинська «Портрет солдата», О. Зеліско «Квіти побитої землі»; музика – «Не твоя війна» (слова, музика і виконання – С. Вакарчук), «Повертайся живим» (слова, музика і виконання – С. Тарабарова), «Українська лють» (адаптація італійської народної пісні «Bella Ciao», виконання – Х. Соловій),	відеороликів до поетичних творів. Створення візуального контенту, презентацій про Другу світову війну, Голокост, російсько-українську війну. Дискусія на теми: «Сучасні українці – творці свободи», «Війна за право бути собою: пошук паралелей», «Перемога добра та людських цінностей: досвід ХХ століття». Створення ілюстрацій до поетичних творів/графічних символів/художніх трактувань. Створення медіаконтенту (відео інтерпретації авторського читання у стилі сучасних запитів соціальних мереж). Віртуальні екскурсії до літературно-меморіальних музеїв пам'яті жертв репресій, Голокосту, війни. Пошук сучасних поезій про війну та створення художнього відгуку. Написання творчої роботи на основі метафори з поезії. Написання листа або уривка з щоденника «Війна очима дитини». Написання есею на одну із тем: «Життя – найвища цінність», «Внутрішнє щастя – усвідомлення повноти життя крізь призму випробувань». Створення власних віршів.
---	--	--

послідовні висновки на основі аналізу поетичних творів; [9 МОВ 2.2.7-1] коментує власні почуття і враження від прочитаної поезії, аналізує вплив виражальних засобів на її емоційно-естетичне сприйняття; [9 МОВ 2.3.2-1] використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення; [9 МОВ 2.5.3-1] передає тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію; [9 МОВ 2.6.1] створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження; [9 МОВ	«Азовсталь» (слова – С. Соловій, музика і виконання – рок-гурт «Kozak System»), «Не сумуй» (слова і музики – О. Рожко), «Фортеця Бахмут» (слова – Т. Тополя, музика – С. Вусик) та ін. ПЧ. Олександр Олесь «О слово рідне!». Максим Рильський «Мова». Василь Симоненко «Я не бував за дальніми морями». Дмитро Білоус «Якщо з українською мовою...». Ірина Небеленчук «Україно моя!»		
---	---	--	--

4.2.1] удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]			
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			1
Свідомо слухає твори літератури рідного краю; інформацію про життя та творчість їх авторів/авторок; [9 МОВ 1.1.1-1] обговорює актуальність, жанрово- родову належність художніх текстів, їх ідейно-тематичні, естетичні особливості з творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2] фіксує почуту навчальну інформацію для оптимізації запам'ятовування, розуміння та подальшого використання; [9 МОВ 1.2.2] визначає тему, ідею, проблеми, порушені у художніх творах; [9 МОВ 1.4.1] інтегрує почуте із власним і суспільно-історичним досвідом; [9 МОВ 1.4.5] виявляє і передбачає емоційні реакції в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 1.8.1 -1] застосовує різні види критичного читання художніх творів літератури рідного краю; [9 МОВ 2.1.1 -1] інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у межах одного або кількох текстів	Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць). Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами в I семестрі. МК: твори мистецтва рідного краю.	Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї (проза), мотиву (поезія), особливостей композиції, сюжету (проза), жанру, художніх особливостей, мистецький контекст). Відвідування літературно-меморіальних музеїв. Створення візуального постеру/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір української літератури. Конференція-обговорення прочитаного. Створення буктрейлера/ відео рекомендації про прочитану книжку.	

у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю; [9 МОВ 2.2.7 -1] характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1 -1] коментує власні враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту; [9 МОВ 2.3.2-1] самостійно добирає художні твори письменників/письменниць рідного краю різних стилів і жанрів відповідно до мети читання; [9 МОВ 2.5.1] передає художній текст словесно та графічно, узагальнюючи, інтерпретуючи; [9 МОВ 2.6.1] створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] бере участь в онлайн-взаємодії, виконуючи різні ролі в невеликих групах і використовуючи типові стратегії співпраці в різних ситуаціях. [9 МОВ 3.2.2]			
Діагностування (у різний спосіб) прогресу набуття учнями знань і компетентностей.			1
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			2

ЗА І СЕМЕСТР

Відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1] обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок тексту з творчістю митців; [9 МОВ 1.1.2-2] самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння вивченого, структуруючи інформацію; [9 МОВ 1.2.3-1] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації прочитаних художніх текстів; [9 МОВ 2.2.7-1] керує власною читацькою діяльністю, орієнтується у відповідних джерелах інформації; [9 МОВ 2.5.3] передає зміст вивченого, узагальнюючи, доповнюючи словесно інформацію; [9 МОВ 2.6.1-1] створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] бере участь в онлайн-взаємодії, виконуючи різні ролі в невеликих групах і використовуючи типові стратегії співпраці в різних ситуаціях; [9 МОВ	Текстуально вивчені та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в І семестрі. ТЛ: повторення вивчених у І семестрі понять теорії літератури.	Літературні конкурси, вікторини. Створення інтерактивних тестувань, захист творчих проєктів. Літературна рефлексія. Формування топ-листа творів-фаворитів за І семестр.	
--	---	---	--

3.2.2]			
удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]			
II СЕМЕСТР			
ХАРАКТЕР І ДОЛЯ ЛЮДИНИ			6
Свідомо слухає художні твори, у яких різноаспектно розкрито характер і долю особистості, навчальну інформацію про життєпис і творчість письменників/письменниць; [9 МОВ 1.1.1] відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу та художнього твору, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1] формулює уточнювальні запитання щодо навчальної інформації для її розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4] переказує художній твір докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах; [9 МОВ 1.2.1-1] самостійно створює конспект навчального матеріалу, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2-1] визначає тему, основну ідею, мотив, порушені в художніх творах проблеми; [9 МОВ 1.4.1] виявляє важливі деталі	Володимир Винниченко «Віють вітри, віють буйні...». Коротко про письменника, зокрема його дитячі літа. Світ дитинства в оповіданні «Віють вітри, віють буйні». Порівняльна характеристика образів дітей. Художні деталі як засоби розкриття внутрішнього світу головних героїв. ТЛ: психологічне оповідання, характер літературного героя, типовість образів-персонажів. МК: образотворче мистецтво – К. Трутовський «Одягають вінок», О. Пимоненко «Брід», ілюстрації до оповідання «Віють вітри, віють буйні...» (художниця-ілюстраторка Л. Горошко); музика – українська народна пісня «Та немає гірш нікому...». Ліна Костенко «Кольорові миші». Нарис життя і творчості письменниці. Проблематика поезії «Кольорові миші». Неповторність творчої особистості, її конфлікт із буденністю. Засоби розкриття характеру головної героїні. ТЛ: проблематика художнього твору. МК: образотворче мистецтво – І. Марчук	Виразне читання художніх творів. Переказування прочитаного традиційне чи від імені героя, автора з елементами характеристики літературних персоналій або використання методу РАФТ (р – роль, а – аудиторія, ф – формат, т – тема). Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї (проза), мотиву (поезія), особливостей композиції, сюжету (проза), жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Ментальна мапа відповідно до проблемних запитань творів. Створення власних тестових завдань. Творча проєктна групова або парна робота. Виготовлення інформаційного мему (порівняльна схема жанрових ознак психологічного оповідання та психологічної повісті). Сітка Елвермана. Створення ілюстрацій до творів/графічних символів /художніх трактувань. Сенкан або діаманта. Інсценування дій героїв/героїнь з елементами пантоміми. Створення постеру з психологічними порадами на	

художніх творів для ілюстрування власного розуміння почутого; [9 МОВ 1.4.1-2] обґрунтовує зв'язок художнього твору із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1] доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та вираження власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3] застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1] використовує різні складники художніх творів, зокрема заголовки для оптимізації роботи з текстом; [9 МОВ 2.1.2-1] інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5] розпізнає в художньому творі зображувально-виражальні засоби; [9 МОВ 2.2.6-2] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів; [9 МОВ 2.2.7-1] характеризує поведінку та причини виникнення	«Абстрактна композиція». Оксана Радущинська «Метелики в крижаних панцирах» (скорочено). Коротко про письменницю. Історія написання, символіка назви повісті. Проблема самоствердження в суспільстві особистості з інвалідністю. Розкриття характеру головної героїні, її життєва позиція, стійкість у подоланні труднощів. Сюжет та композиція, жанрові особливості твору. ТЛ: психологічна повість. МК: мистецький проєкт «Особлива книга для особливих дітей» (аудіокнига за повістю «Метелики у крижаних панцирах»). ПЧ. Євген Гуцало «Біженці», «Чорнобильська дівчина Калина». Катерина Міхаліцина «Квіти біля четвертого». Ірен Роздобудько «Арсен». Сергій Гридін «Не такий». Андрій Бачинський «140 децибелів тиші».	тему: «Як сучасному підлітку залишатись собою?», відеопорадника у стилі сучасних соціальних медіа «Як підтримати дітей з особливими потребами». Мовна конференція у форматі проєкту Generation global на тему: «Мова ненависті: як запобігти». Написання есею на тему: «Не такі як усі – толерантне ставлення до всіх членів суспільства».	
--	--	---	--

емоційного стану літературних персонажів, коментує їхвчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1] використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] передає художній текст словесно та графічно, узагальнюючи, інтерпретуючи; [9 МОВ 2.6.1] створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] створює типові дописи/ медіатексти (зокрема використовуючи гіпертекстові посилання) у цифровому середовищі для обговорення особистісних і соціально важливих питань; [9 МОВ 3.2.1]; виконує різні ролі у груповій онлайн- комунікації, обирає потрібні стратегіїспівпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження. [9 МОВ 4.2.1]			
КРАСА ЛЮДСЬКИХ ВЗАЄМИН			6
Свідомо слухає художні твори, у яких різноаспектно розкрито красу людських стосунків,	Анатолій Дімаров «На коні й під конем» (дві-три оповіді за вибором учителя/учительки).	Виразне читання творів. Переказ текстів за методом	

та навчальну інформацію про життєпис і творчість письменників/ письменниць; [9 МОВ 1.1.1] відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу та художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1] обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, ідейно-тематичні особливості, зв'язок творів із творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2] формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4] переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах; [9 МОВ 1.2.1-1] самостійно створює конспект почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2-1] знаходить потрібну інформацію, відому або нову, в одному чи кількох джерелах і використовує її відповідно до самостійно визначених цілей; [9 МОВ 1.3.1-1] визначає тему, основну ідею, мотив, порушені в художніх творах	Розповідь про письменника. Автобіографічна основа і проблематика повісті. Лірична оповідь головного героя про його передвоєнне дитинство, шкільні будні та юнацькі роки. Образ оповідача, риси комічного у творі. ТЛ: автобіографічний твір, композиція повісті (повторення та поглиблення). МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до роману «На коні й під конем» (художниця-ілюстраторка – О. Воронкова). Григор Тютюнник «Климко» (скорочено). Нарис життя і творчості письменника. Розповідь про досвід дорослішання головного героя у воєнний час. Психологізм у розкритті характерів персонажів. Композиція і сюжет повісті, функції художніх деталей. ТЛ: художня деталь (повторення та поглиблення). МК: кіно – х/ф «Климко» (режисер – М. Вінграновський). Наталка Малетич «Щоденник ельфа» (розділ «Усе шкереберть. І в цьому є сенс»). Коротко про письменницю. Розповідь у творі про шкільні будні. Взаємини головного героя з однолітками, його почуття й переживання. Образ оповідача. Роль родинних цінностей у становленні	«Година читання». Створення асоціативної хмаринки за тематикою творів. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Створення галереї героїв твору. Сенкан. Цитатний диктант. Моделювання життєвої ситуації, відображеної в художньому творі. Підготовка сторітелінгу (від імені письменника/письменниці розповіді про власний життєвий шлях). Актуалізація проблем у творах через моделювання життєвих ситуацій. Парна та групова взаємодія у проєктній роботі. Дискусія на тему взаємостосунків між дітьми та батьками чи близькими людьми. Сітка Елвермана щодо моральних запитань у прочитаних творах. Створення ілюстрацій до творів/ графічних символів/художніх трактувань. Створення буктрейлерів/відеорекомендацій щодо прочитання творів. Написання листів-вдячності батькам чи близьким людям. Написання власних мініновел із подальшим обговоренням у класі. Написання есею.
---	---	---

проблеми; [9 МОВ 1.4.1] виявляє важливі деталі в художніх творах для ілюстрування їх власного розуміння; [9 МОВ 1.4.1-2] обґрунтовує зв'язок художніх текстів із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1] обґрунтовує свою позицію щодо художніх творів із урахуванням власного досвіду та інформації з окремих джерел, які вважає авторитетними; [9 МОВ 1.5.1- 4] доречно використовує цитати з художніх текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3] застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1] розпізнає в художніх творах зображувально-виражальні засоби; [9 МОВ 2.2.6-2] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів; [9 МОВ 2.2.7-1] характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів,	особистості. ТЛ: щоденник як жанр. МК: образотворче мистецтво – П. Остапенко «Рибалочки», А. Жерер «Біля старого дому», Г. Колісний «Хатинка біля річки».		
---	--	--	--

коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1] висловлює власні почуття і враження від прочитання художніх творів, аналізуючи наявні в них виражальні засоби; [9 МОВ 2.3.2] використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] передає художні тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію; [9 МОВ 2.6.1] створює власний текст (медіатекст) на основі прочитаного; [9 МОВ 2.7.2] записує власне мовлення, використовуючи у разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (різні графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та засоби мовної виразності; [9 МОВ 3.1.1-1] виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження; [9 МОВ			
--	--	--	--

4.2.1]			
удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]			
Діагностування (у різний спосіб) прогресу набуття учнями знань і компетентностей.			1
ЛІТЕРАТУРНИЙ ДЕТЕКТИВ			6
Свідомо слухає художні детективні твори та навчальну інформацію про їх авторів/авторок; [9 МОВ 1.1.1] відповідає на запитання за змістом почутого; [9 МОВ 1.1.2-1] обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів; [9 МОВ 1.1.2-2] формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4] переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах; [9 МОВ 1.2.1-1] самостійно створює конспект почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2-1] знаходить потрібну інформацію, відому або нову, в одному чи кількох джерелах і використовує її відповідно до самостійно визначених цілей; [9 МОВ 1.3.1-1] визначає тему, ідею, проблеми, порушені у художніх творах; [9 МОВ	Андрій Кокотюха «Гімназист і Чорна рука» (скорочено). Коротко про письменника. Таємничі пригоди у повісті «Гімназист і Чорна Рука». Образ детектива, його роль у сюжеті. Простір і час, реальне і фантастичне у творі. ТЛ: детектив (повторення та поглиблення), інтрига детективного твору. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті «Гімназист і Чорна Рука» (художник-ілюстратор – І. Сулима). Катерина Штанко «Драconi, вперед!» (скорочено). Коротко про письменницю. Казкові персонажі та пригодницька інтрига у повісті. Становлення особистості головного героя, його захоплення та фантазії. ТЛ: особливості композиції детективу; тема, ідея художнього твору (повторення та поглиблення). МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті «Драconi, вперед!» (художниця-ілюстраторка – К. Штанко).	Виразне читання та переказ текстів за методом «Година читання». Кадрування улюблених епізодів твору. Метаплан за прочитаними творами. Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Літературний диктант. Створення перевірних інтерактивних тестів за змістом твору. Виготовлення інформаційного мему (схеми, таблиці, асоціативного куща) жанрових ознак детективу. Створення печворку. Оформлення лепбуку. Створення візуальної карти. Створення криптограми. Детективний літературний квест. Моделювання життєвої ситуації. Створення літературних кросвордів. Перегляд сучасних фільмових інтерпретацій детективів. Порівняння літературних	

1.4.1] виявляє важливі деталі в художніх творах для ілюстрування їх власного розуміння; [9 МОВ 1.4.1-2] обґрунтовує зв'язок художніх творів із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1] доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3] застосовує різні види критичного читання художніх текстів; [9 МОВ 2.1.1-1] розпізнає в художніх творах, зображувально-виражальні засоби; [9 МОВ 2.2.6-2] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації художніх творів; [9 МОВ 2.2.7-1] характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1] висловлює власні почуття і враження від прочитання художніх творів; [9 МОВ		детективів із їх екранізаціями. Написання власного детективу.	
--	--	---	--

2.3.2] використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] передає художні тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію; [9 МОВ 2.6.1] створює власний текст (медіатекст) на основі прочитаного; [9 МОВ 2.7.2] записує власне мовлення, використовуючи у разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок та засоби мовної виразності; [9 МОВ 3.1.1-1] дотримується засад академічної доброчесності під час створення власних текстів; [9 МОВ 3.1.3] виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження; [9 МОВ 4.2.1] удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні			
--	--	--	--

джерела. [9 МОВ 4.2.4]			
Діагностування (у різний спосіб) прогресу набуття учнями знань і компетентностей.			1
ПРИГОДИ І ГУМОР			6
Свідомо слухає пригодницькі та гумористичні твори, навчальну інформацію про їх авторів; [9 МОВ 1.1.1] відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення, зокрема й художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1] обговорює актуальність, жанрово- родову належність художніх творів, зв'язок тексту із творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2] формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4] переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях; [9 МОВ 1.2.1-1] самостійно створює конспект почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2-1] знаходить потрібну інформацію, відому або нову, в одному чи кількох джерелах і використовує її відповідно до самостійно визначених цілей; [9 МОВ 1.3.1-1] визначає тему, основну ідею, мотив, порушені в	Всеволод Нестайко «Тореадори із Васюківки» (скорочено). Розповідь про історію створення та літературну долю роману. Пригоди головних героїв, їхні характери. Особливості композиції, сюжету. Морально-етичні проблеми, порушені в романі. Комічне у творі. ТЛ: гумористичний роман. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті «Тореадори із Васюківки» (художник-ілюстратор – А. Василенко); кіно – х/ф «Тореадори з Васюківки» (режисер – С. Зелікін). Валентин Чемерис «Вітька + Галя, або Повість про перше кохання» (скорочено). Коротко про письменника. Гумористична розповідь про дружбу і перше кохання. Групування персонажів. Жанрові й композиційні особливості повісті, засоби творення комічного. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті «Вітька + Галя або Повість про перше кохання» (художник-ілюстратор – А. Василенко), С. Григорєв «Воротар», Г. Хаджинов «Діти», О. Баликова «Однокласники», Н. Кармаз «Школярі на відпочинку».	Виразне читання творів. Переказ прочитаного. Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Кадрування твору. Структурування вивченого з ТЛ у вигляді таблиці-опори, схеми, інформаційного мему. Створення асоціативної хмаринки за тематикою творів. Сенкан/діаманта Актуалізація проблем у творах через моделювання життєвих ситуацій. Літературний диктант. Створення перевірних тестів за змістом твору. Творча проєктна робота. Створення акаунтів головних героїв/героїнь у соціальних мережах.	

художніх творах проблеми; [9 МОВ 1.4.1] обґрунтовує зв'язок художніх творів із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1] доречно використовує цитати з художніх текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3] застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1] розпізнає в художніх творах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю; [9 МОВ 2.2.6-2] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації художніх творів; [9 МОВ 2.2.7-1] характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1] висловлює власні почуття і враження від прочитання художніх творів; [9 МОВ 2.3.2] використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові			
---	--	--	--

джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1]			
керує власною читацькою діяльністю, орієнтується у відповідних джерелах інформації; [9 МОВ 2.5.3]			
передає художні тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію; [9 МОВ 2.6.1]			
створює власний текст (медіатекст) на основі прочитаного; [9 МОВ 2.7.2]			
створює типові дописи/ медіатексти (зокрема використовуючи гіпертекстові посилання) у цифровому середовищі для обговорення особистісних і соціально важливих питань; [9 МОВ 3.2.1]			
виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1]			
використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження. [9 МОВ 4.2.1]			
Діагностування (у різний спосіб) прогресу набуття учнями знань і компетентностей.			1
ФАНТАСТИЧНІ ПРИГОДИ ТА ФЕНТЕЗІ			6
Свідомо слухає художні твори про фантастичні події та пригоди, навчальну інформацію про їх авторів/авторок; [9 МОВ 1.1.1]	Олесь Бердник «Хто зважиться – вогняним наречеться» (скорочено). Нарис про письменника. Сюжет про фантастичну мандрівку до невідомих планет. Прагнення до	Виразне читання творів. Переказ прочитаного у форматі методу «Година читання». Метаплан за прочитаними	

відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення, зокрема художнього твору, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 MOV 1.1.2-1] обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів; [9 MOV 1.1.2-2] формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння; [9 MOV 1.1.2-4] переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах; [9 MOV 1.2.1-1] самостійно створює конспект почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати; [9 MOV 1.2.2-1] знаходить потрібну інформацію, відому або нову, в одному чи кількох джерелах, зокрема й у художніх текстах, і використовує її відповідно до самостійно визначених цілей; [9 MOV 1.3.1-1] визначає тему, основну ідею, мотив, порушені в художніх творах проблеми; [9 MOV 1.4.1] виявляє важливі деталі почутого повідомлення (зокрема, художнього тексту) для ілюстрування власного розуміння почутого; [9 MOV 1.4.1-2]	щасливого майбутнього, випробування на шляху до нього. Уболівання за долю планети і людства. Засоби характеротворення головних героїв. ТЛ: фантастична повість (повторення та поглиблення). МК: образотворче мистецтво – діорама «Український космос» за мотивами однойменної серії картин О. Шупляка (Planetarium Noosphere, м. Дніпро). Галина Пагутяк «Королівство» (скорочено). Розповідь про письменницю. Роман про родинні цінності. Міфологічний світ, протистояння добра і зла як основа твору. Становлення характеру головної героїні. Тема значущості книжки в житті людини. Фантастичні істоти у творі. ТЛ: роман-фентезі. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до роману «Королівство» (художники-ілюстратори – Ф. Сергєєв, Н. Котилевська), В. Хом'як «Забавні коти», Є. Гапчинська «Дівчинка і кіт». ПЧ. Олесь Бердник «Зоряний корсар». Зірка Мензатюк «Дике літо в Криму». Олександр Гаврош «Неймовірні пригоди Івана Сили, найдужчої людини світу». Галина Пагутяк «Втеча звірів, або Новий бестіарій». Марина Павленко «Русалонька із 7-В». Мія Марченко «Місто	творами. Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Кадрування твору. Літературний диктант. Створення перевірних тестів за змістом твору. Мінідиспут щодо моральних виборів героїв/героїнь. Галерея/акаунт героїв/героїнь у соціальних мережах. Чат-переписка головних героїв/героїнь. Творча проєктна робота. Структурування вивченого з ТЛ у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи. Оформлення печворку. Створення мапи подорожі. Створення лепбуку за прочитаними творами. Відгуки за прочитаними творами із використаннями інтерактивних платформ Padlet, Mentimeter. Створення буктрейлера/ відео рекомендації про прочитану книжку.
---	---	--

обґрунтовує зв'язок художніх творів із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1] обґрунтовує свою позицію щодо художніх творів із урахуванням власного досвіду та інформації з окремих джерел, які вважає авторитетними; [9 МОВ 1.5.1- 4] доречно використовує цитати художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3] застосовує різні види критичного читання художніх текстів; [9 МОВ 2.1.1-1] розпізнає в художніх творах, зображувально-виражальні засоби; [9 МОВ 2.2.6-2] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації художніх творів; [9 МОВ 2.2.7-1] характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1] висловлює власні почуття і враження від прочитання художніх творів; [9 МОВ	Тіней». Наталія Дев'ятко «Легенда про юну Весну».		
--	--	--	--

2.3.2] використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] керує власною читацькою діяльністю, орієнтується у відповідних джерелах інформації; [9 МОВ 2.5.3] передає художні тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію [9 МОВ 2.6.1] створює власний текст (медіатекст) на основі прочитаного; [9 МОВ 2.7.2] записує власне мовлення, використовуючи у разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (різні графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та засоби мовної виразності; [9 МОВ 3.1.1-1] дотримується засад академічної доброчесності під час створення власних текстів; [9 МОВ 3.1.3] створює типові дописи/ медіатексти (зокрема використовуючи гіпертекстові посилання) у цифровому середовищі для обговорення особистісних і соціально важливих питань; [9 МОВ 3.2.1] виконує різні ролі у			
---	--	--	--

груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження. [9 МОВ 4.2.1]			
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			1
Свідомо слухає твори літератури рідного краю; інформацію про життя та творчість їх авторів/авторок; [9 МОВ 1.1.1-1] обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, їх ідейно-тематичні, естетичні особливості з творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2] фіксує почуту навчальну інформацію для оптимізації запам'ятовування, розуміння та подальшого використання; [9 МОВ 1.2.2] визначає тему, ідею, проблеми, порушені у художніх творах; [9 МОВ 1.4.1] інтегрує почуте із власним і суспільно-історичним досвідом; [9 МОВ 1.4.5] виявляє і передбачає емоційні реакції в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 1.8.1-1] застосовує різні види критичного читання художніх творів літератури рідного краю;	Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/учительки та учнів/учениць). Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами в I семестрі. МК: твори мистецтва рідного краю.	Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї (проза), мотиву (поезія), особливостей композиції, сюжету (проза), жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Проектна робота. Створення сайту/сторінок у соціальних мережах/wiki матеріалів про письменників/письменниць рідного краю. Відвідування літературно-меморіальних музеїв. Зустрічі/онлайн конференції з сучасними письменниками/письменницями.	

[9 МОВ 2.1.1-1] інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю; [9 МОВ 2.2.7-1] характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1] коментує власні враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту; [9 МОВ 2.3.2-1] самостійно добирає художні твори письменників /письменниць рідного краю різних стилів і жанрів відповідно до мети читання; [9 МОВ 2.5.1] передає художній текст словесно та графічно, узагальнюючи, інтерпретуючи; [9 МОВ 2.6.1] створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] бере участь в онлайн-взаємодії, виконуючи різні			
--	--	--	--

ролі в невеликих групах і використовуючи типові стратегії співпраці в різних ситуаціях. [9 MOB 3.2.2]			
Діагностування (у різний спосіб) прогресу набуття учнями знань і компетентностей.			1
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО ЗА II СЕМЕСТР			2
Відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 MOB 1.1.2-1] обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок тексту творчістю митців; [9 MOB 1.1.2-2] самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння вивченого, структуруючи інформацію; [9 MOB 1.2.3-1] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації прочитаних художніх текстів; [9 MOB 2.2.7-1] керує власною читацькою діяльністю, орієнтується у відповідних джерелах інформації; [9 MOB 2.5.3] передає зміст вивченого, узагальнюючи, доповнюючи словесно інформацію; [9 MOB 2.6.1-1] створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9	Текстуально вивчені та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в II семестрі. ТЛ: повторення вивчених у II семестрі понять теорії літератури.	Літературні конкурси, вікторини, захист творчих проєктів. Створення інтерактивних тестувань. Літературна рефлексія. Формування топ-листа творів-фаворитів за II семестр. Література для читання влітку.	

МОВ 3.1.5-1] бере участь в онлайн-взаємодії, виконуючи різні ролі в невеликих групах і використовуючи типові стратегії співпраці в різних ситуаціях; [9 МОВ 3.2.2] удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела. [9 МОВ 4.2.4]			
---	--	--	--

Для вивчення напам'ять

1. Народна козацька пісня «Ой на горі та жінці жнуть».
2. **Василь Симоненко. «Лебеді материнства».**
3. Прозовий уривок (II семестр).

III. Список використаних джерел

1. Державний стандарт базової середньої освіти (2020). Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 року. Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886
2. Закон України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017). Режим доступу: <https://osvita.ua/legislation/law/2231/>
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (16 січня 2020 р). Режим доступу: <https://osvita.ua/legislation/law/2232/>
4. Методичні рекомендації для розроблення модельних навчальних програм. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/03/25/metod.pdf>
5. Модельна навчальна програма «Українська література. 7 - 9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.). Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1-b5C1YBawAnEiomi860WTsbh06om83_d/view
6. Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (Наказ МОН від 19.02.2021 р. № 235). Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programidlya-5-9-klasiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti>
7. Українська література : підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти /Олександр Авраменко. — Київ: Грамота, 2024. Режим доступу: <https://shkilni-pidruchnyky.com/7-klas/literatura/avramenko-2024>